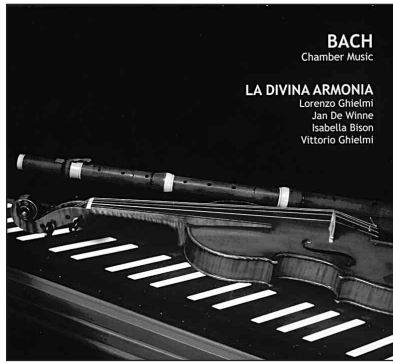

CD's

GODEDELIJKE HARMONIE, ziedaar de vertaling van La Divina. Wie zo'n naam kiest voor zijn ensemble, legt meteen de lat hoog. Maar vader en zoon Ghielmi, Isabella Bison en Jan De Winne maken de verwachtingen ook waar met deze warmbloedige kamermuziek van de oude heer Bach.

Het hoofdgerecht bestaat uit een trionsonate voor fluit, viool en basso continuo (BWV 1038), twee sonates voor fluit en klavecimbel (BWV 1020 en 1030) en dan een sonate voor gamba en klavecimbel (BWV 1028). Tussentussen worden enkele korte stukjes opgediend. Veel kamermuziek van Bach ging verloren of is – laten we hopen – nog niet teruggevonden. Alleen al voor de dwarsfluitsonate BWV 1030 loopt ondergetekende graag een blokje om, zo mooi is die! Een volmaakt juweeltje.

De andere traversosonate (BWV 1020) is ook niet te versmaden, zij het dat sommigen menen dat dit stuk ten onrechte in de catalogus van vader Bach werd opgenomen. Het zou van de hand zijn van zoon Carl Philipp Emmanuel, die jarenlang in Pruisen werkte bij de 'fluitist-koning', Frederik de Grote. Interessant in deze opname is dat de klavecimbelpartijen worden uitgevoerd op pianoforte. Het gezelschap meent dan ook stellig dat Bach aan het eind van zijn leven zo'n 'nieuw klavecimbel' had aangekocht en dat hij het al voor concerten had gebruikt.

Hoe dan ook, het instrument dat oorspronkelijk een 'klavecimbel met piano en forte' heette, vandaar de naam pianoforte, klinkt overtuigend in het samenspel met dwarsfluit en strijkers. De Winne, ooit een pupil van Barthold Kuyken, was al medestichter (met Marcel Poncele) van het gerenommeerde Il Gardellino. Hij doceert intussen in Brussel en Parijs, maar zou met dit nieuwe ensemble op geen enkel concertpodium mogen ontbreken. (JC)

Johann Sebastian Bach, Chamber Music, door La Divina Armonia, Passacaille (distributie Coda), 942, 12,95 euro.

VAN DE oude Heinrich Ignaz Biber hoorden we de laatste jaren al maar vaker. Zijn *Missa Christi Resurgentis* werd kort geleden door Andrew Manze en The English Concert opgenomen, en dat bleek een echte aanrader. Nog in het religieuze genre herinneren we ons ook Bibers *Rozenkranssonate*, een gewaagd tot maniëristisch stuwstuk van deze laatbarokke componist. En nu heeft The Purcell Quartet een nieuwe opname klaar met *Tafelmusik* van de kapelmeester van de aartsbisschop van Salzburg. De titel van de bundel is enigszins bizar: *Mensa sonora seu musica instrumentalis*, in vertaling 'de klankrijke tafel ofte instrumentale muziek'.

Van huize uit violist – en bovendien een hele goede, was Biber als hofleverancier van muziek gehouden om religieuze muziek te schrijven. Daarnaast moest hij ook veel 'hofmuziek' schrijven voor allerlei minder geestelijke gelegenheden. Dat hoorde zo, en ook vóór hem hadden musici al 'danserijen' gebundeld en was langzamerhand zo iets als een standaardrepertoire ontstaan 'ter verstrooiing en amusement aan het hof'.

In het geval van Bibers *Mensa* speelt een strijkersensemble van twee violen, een altviool en een violone (een voorloper van de contrabas) in combinatie met een klavecimbel. Verschillende 'danssoorten' volgen elkaar op (allemande, courante, sarabande, enzovoort), hier en daar doorspekt met humoristische momenten of verrassende wendingen. Tafelmuziek mag niet teveel aandacht opeisen van de gasten, en dus is het toch knap van Biber dat hij erin slaagde om fijn uitgewerkte contrapunt passages binnen te smokkelen, die perfect passen in zijn goed georganiseerde harmonische samenhang van het geheel. De leden van The Purcell Quartet zijn knap op elkaar ingespeeld en brengen deze verfijnde en degelijke hofmuziek met brio. (JC)

Heinrich Biber, Mensa sonora seu Musica instrumentalis. Sonata in A Major, door The Purcell Quartet, Chandos Early Music (distributie Codaex), CHAN 0748, 12,95 euro.

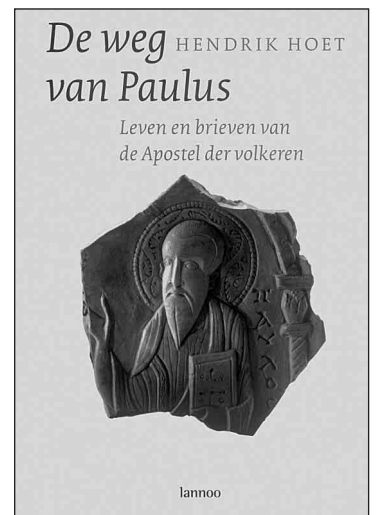
Het wekelijkse aanbod boeken, cd's en dvd's in *Kerk+Leven* is ook te raadplegen en te bestellen via het *Mediacenter* op de website www.kerknet.be.

LIEFDESBRIEVEN

TER GELEGENHEID van het Paulusjaar 2008-2009 publiceerde de Antwerpse Bijbelkenner Hendrik Hoet een leesbaar boek over de apostel en missionaris. Twee delen stelt de auteur voor. In het eerste volgt hij Paulus op zijn levensweg. De verschillende etappes van die weg tonen al de inhoud van Paulus' geloof, zijn vertrouwdheid met Christus en zijn openheid voor de wereld. Je leert ook hoe internationaal Paulus wel was.

In het tweede deel doorbladert Hoet de brieven van Paulus, die behoren tot de oudste geschriften van de eerste Kerk en die ons een inzicht geven in denken en geloof van hun schrijver. Hendrik Hoet stempelt Paulus' brieven opvallend als „liefdesbrieven”. Ze zijn immers uit liefde voor de lezers geschreven. Daarmee bedoelt de apostel evenwel het nastreven van het geluk van de ander. Hoet toont de lezer dus wat Paulus vandaag nog kan betekenen. Een betrouwbare gids voor het lopende Paulusjaar. (EDS)

Hendrik Hoet, De weg van Paulus. Leven en brieven van de apostel der volkeren, Lannoo, Tielt, 2008, 192 blz., 14,95 euro, ISBN 978 90 209 7833 9.

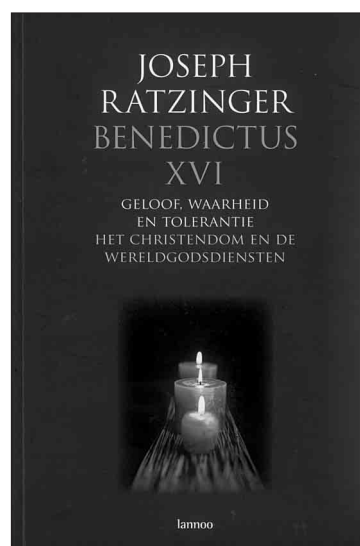

PAUS EN WERELDGODSDIENSTEN

JOSEPH RATZINGER was (en is) al lang gekend als een belangrijk theologisch auteur, maar zijn pausverkiezing geeft zijn oeuvre nog meer zeggingskracht. Thans verschijnt een bundel in het Nederlands, met daarin enkele teksten van het toenmalige hoofd van de Congregatie voor de Geloofsleer.

Aanleiding tot de bundeling was de discussie over de verhouding tussen het christendom en de wereldgodsdiensten. Is het mogelijk om vreedzaam samen te leven en toch vast te houden aan het voornemen de enige Ware God te verkondigen? Toen in 2000 de Congregatie voor de Geloofsleer het document *Dominus Iesu* uitgaf, maakte dat veel protest los. Het heette onverdraagzaam en arrogant te zijn.

De verzamelde teksten zijn grotendeels lezingen die kardinaal Joseph Ratzinger in de loop van de jaren 1990 op vele plaatsen in de wereld over het onderwerp gaf. Ze worden evenwel voorafgegaan door een tekst uit 1963, toen de nog jonge Beier geestelijke raadgever was op het concilie. De tekst werd geschreven voor een feestbundel ter ere van de grote Duitse theoloog Karl Rahner. De jonge Ratzinger onderzocht de plaats van het christendom in de godsdienstgeschiedenis en geeft in het voorwoord toe dat hij op dat vlak grondig van mening verschilde met Rahner.

In dit boek ontmoet je de professor die alles klaar en duidelijk wil uiteenzetten. Dat is nu eenmaal zijn stijl. Ook kom je in de teksten thema's tegen die de huidige paus geregeld opnieuw ter sprake brengt in toespraken en boodschappen. Zijn afkeer van elke vorm van relativisme bijvoorbeeld. Een ander voorbeeld? „Zonder een zekere vorm van exodus, een omkering van het leven in alle facetten, kan men geen christen worden. Het geloof is immers niet een privéweg naar God. Het leidt binnen in het volk van God” (bladzijde 58). (EDS)

Joseph Ratzinger/Benedictus XVI, Geloof, waarheid en tolerantie. Het christendom en de wereldgodsdiensten, Lannoo, Tielt, 2008, 240 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 7832 2.

VRAGEN STAAT VRIJ

BOEKEN van de Duitse benedictijn Anselm Grün zijn stuk voor stuk bestsellers. Met de regelmaat van de klok verschijnt er nieuw werk van zijn hand. Origineel is dat vaak niet. Omdat de man immers ook als econoom voor zijn abdij werkt, zijn de boekjes vaak ontstaan uit het begeleidingswerk en de retraites die hij geeft.

Dit *Klein handboek* verzamelt vragen en antwoorden in een heel beknopt en handig format. Iemand stelde de monnik een vraag en de man antwoordt daarop met een A-4tje. Niet meer, niet minder. Het zijn zowel vragen van geestelijke aard (Kun je als christen toch geloven in de reïncarnatie?) als klein en groot leed (alcoholisme, depressie, rouw...). Rode draad in Grüns antwoorden is de oproep de angst achterweg te laten en stappen te zetten. (EDS)

Anselm Grün, Klein handboek bij grote vragen, Altorja, Averbode, 2008, 80 blz., 14,50 euro, ISBN 978 90 317 2632 5.

